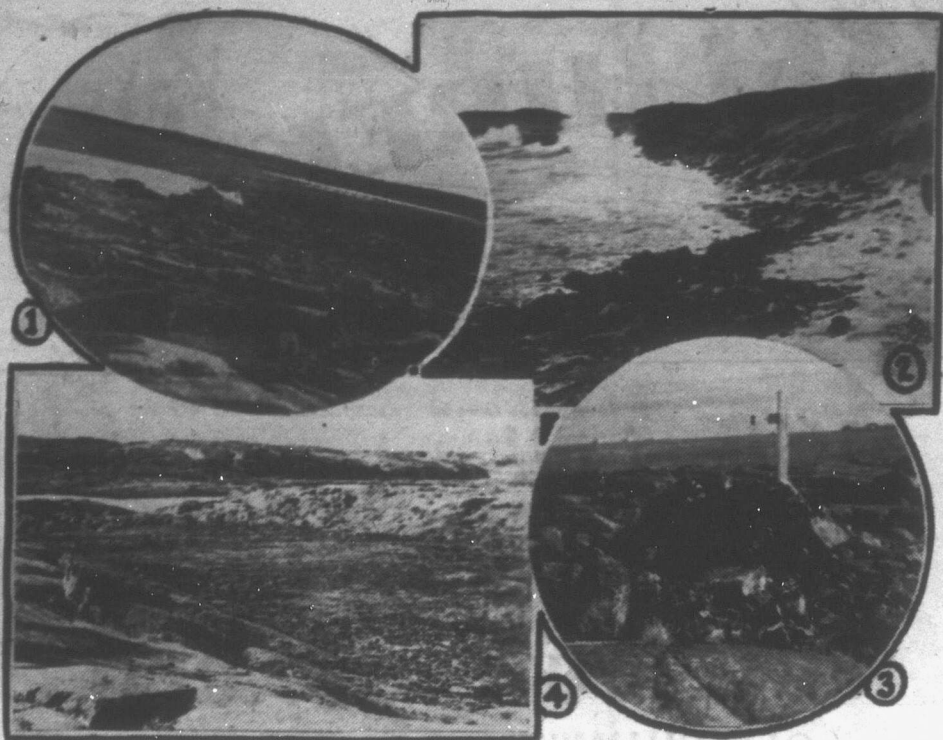

Fenti képünk azt a vidéket ábrázolja, melyen a MacAlpine ezredes vezetése alatt két hónapja repülőgépen északra indult hét bányászakért eltűnt. 1. A Barrens tó partján talált utolsó nyom: egy elhagyott sátor. 2. Az északi tenger hullámai által mosott Boothier öböl és 4 az azt környező sziklás vidék, mely biztos pusztulást jelent a felkészületlen vándornak. 3-ik képképünk a Baker tó partján levő eszkimó-temető látható.

A PUSKAPOROS HORDÓ

Nincs a világon olyan politikával foglalkozó ember, aki életében egyszer bár ne foglalkozott volna azzal a kérdéssel, hogy mi lesz az emberiség sorsa, ha a népek és nemzetek nem töreksenek arra, hogy megértvén és tisztelve egymást, egymás segítségére igyekezzenek lenni. Az utolsó évtized alatt illetékesek és illetéktelenek százszor és ezerszer leírták már, hogy az új európai rend nem a népek békességét, hanem a gyűlölködés átkát hozza a világra. Nyilvános gyűléseken, konferenciákon, rópiratokban és tudományos munkákban megírták már, hogy ha a mai szellem marad uralmon Európában, akkor — Európa puszkaporos hordó tetején fogja tovább hurcolni szánalmas életét.

Sajnos, az igazság szavát nem hallgatják meg, mert az igazság keresésével rendszerint azok foglalkoznak, akiket az igazságtalanság súlyos malomkője ér. Aki jólétben él, az nem ér rá a reá nézve kellemetlen igazságokkal foglalkozni. Aki párnák között tölti napjait, az nem tudja mi az, tövises között járni és töretlen utakon vonszolni az élet igáját. Európa ural és hatalmasai nem szívesen hallgatják a panaszos sirásmokat, s ha itt-ott egy-két hang el is jut hozzájuk, leszámolnak azzal, mert hiszen — szerintük — érdekelt, elfoglalt ajkáról hangzanak el a panaszos szavak.

Ezért van nagy értéke és jelentősége annak, ha időnként a hatalmasok, a győzők sorai közül hangzik el egy-egy figyelmeztető szó. Ezért volt világra szóló az a nyilatkozat, amelyet Northumberland angol herceg mondott el Anglia hanyatlásáról s Európa pusztulásáról. Végre egy érdektelen érdekelt emelte fel szavát Európa új rendje ellen, az ellen a rend ellen, amelyet a békeszerződések teremtek meg. Ezt a hangot meghallják a tengereken túl — még Kanadában is.

Nem egy legyőzött és szétdarabolt ország gyermeke olvasja fejükre a kirepeltetett vádakat, hanem a győzedelmes Anglia egyik legősibb főura. El kérdést teljes egyetértésben és keseredett polgárembereknek — talán — szabad a szavakkal játszani, szabad panaszkodni is, anélkül, hogy az illetékesek meghallgatnák, de egy győző állam vezéregyéniségének min-

den szavát meg kell fontolnia. És mégis, sőt éppen ezért, történelmi felelősségének tudatában mondja, hogy Európa — puszkaporos hordó! Megállapítja, hogy Európában csak a régi birodalmak romjai vannak meg s a legyőzött népek és idegen uralom alá kényszerített népkisebbségek zsarnoki uralom alatt élnek. Ez pedig olyan puszkaporos hordó, amely a legkisebb szikrától is lángot vethet és pusztulásba döntheti egész Európát.

V.P.A.

EGY ANGOL KÖLTŐNŐ ESZPERANTÓ VERSE MAGYARORSZÁGRÓL

A Kölnben megjelenő Heroldo de Esperanto című hetilap múlt hó 20.-iki száma költeményt közöl Margaret L. Blaise angol költőnő tollából, aki részt vett a budapesti eszperantó világtalálkozásokon. A költemény címe: "Üdvözlét bájos vendéglátóknak" s elragadtatással ír benne országunk vendégszeretéről, szépségeiről, tragédiájáról s reményt csepegtet a magyarok szívébe. Harmadik versszakában arról ír, hogy "háború után rablókezek minden terv nélkül szétdarabolták" s ehhez füzi a Heroldo de Esperanto szerkesztősége a következő figyelemreméltó megjegyzést:

"Ámbár ennek a költeménynek a harmadik versszaka politikai vonatkozású, mi mégsem vonakodunk azt közölni. Az biztos, hogy mikor maga Magyarország a háború után kivált az osztrák-magyar monarchiából, az akkori Magyarország azon részeit, melyeknek lakossága nagyrészt nem-magyar volt, elszakították tőle — a védtelen legyőzött országtól. De minden pártatlan szemlélő be kell hogy lássa, hogy az ország blyokuszét darabolása, (Magyarország területe csaknem negyede, lakossága harmada lett az előbbinek) nem volt sem igazságos, sem okos és veszélyes a jövőre nézve, mert magában viseli az ellen-

ségeskedések és az új háború csíráit. Ezt a veszélyt el kellene kerülni. Reméljük, hogy ezt a kérdést teljes egyetértésben és békés uton fogják megoldani". A Heroldo de Esperanto kongresszus utáni száma különben nagy lelkesedéssel írt Budapestről s Magyarországról s az egész számat ennek szentelte.

CSALÁSSAL VADOLJAK A CSEH KORMÁNYT

Az egész cseh kormány illetve Benes és társai ellen Gerovszky rutén vezér a család és a namázás miatt vádat emelt. A cseh lapok is megírták, hogy Benes a külügyminisztérium titkos alapjából milliókat szikkasztott és egy ügyletből kifolyólag közel százmillióval károsította meg az államot. Benes propaganda-szervezetének sikerült elsimítania az ügyet és megakadályozni, hogy a világhíressé vált botrány belekerüljön a külföldi sajtóba. A jegyzéket így fejezte Gerovszky: "Benes azt hangoztatta, hogy azért nem vitte perre az ellene hozott vádakat, mert nem bízik a cseh igazságszolgáltatásban. Most módot nyújtunk neki arra, hogy a svájci bíróság előtt tisztázza magát. De azt hisszük, ha erről van szó, Benesnek nem lesz bizalma a svájci bíróságok iránt sem." A jegyzék óriási feltűnést keltett a népszövetségi körökben s utjabban a Benes elleni vádakkal már az amerikai sajtó is behatóan foglalkozik.

ÚJ VILÁGHÁBORÚ?

A moszkvai Tass távirati iroda jelenti, hogy Rikow vezető népbiztos beszédet tartott, amelyben kijelentette, hogy a szovjet és a vele ellenséges erők között a helyzet annyira feszült, hogy a kinal-orosz konfliktussal kapcsolatban új világháború veszélye fenyeget. Ezért felszólította az orosz tiszteket, hogy készüljenek fel minden eshetőségre.

MÁR A PRÉRIN IS AKADNAK KASSZATOLVAJOK

A Rosetown közelében levő Totnes városka legnagyobb kereskedéséből a múlt vasárnap ismeretlen tettesek elrabolták a 700 fontot nyomó safe-t, melyben kerekén 2,000 dollár volt. Bár a csendőrség erőiesen megindította a nyomozást, még nem sikerült a furfangos tolvajok nyomára akadnia.

A DORNIER REPULÓGÉP JANUÁRBAN JÖN AT AMERIKÁBA

A Dornier repülőgépgyár közli hírével, hogy a gyár új tízen két motoros repülőgépe 1930 január havában repül Amerikába.

MAGYAR ŐSZ

IRTA: SZEGEDI ISTVÁN

Őszi tarló őszi kőd,
hervad már a táj;
golya hús a táj fölött,
szébb vidékre száll.

Bárha néki szebb vidék,
kedvesebb nekem
ez a szürke őszi ég
s őszi fellegem.

Vendég nálunk csak a nyár,
érlel és arat,
ősszel ám a gazda már
magára marad.

Honi sorsom ottan ég
az őszi egen,
nyári golya, nyári ég
nékem idegen.

Mostan szép az én hazám,
borulat ha jó;
mert a szép őszi igazán
a magyar idő.

IGY DOLGOZNAK A CSEHEK

Nagy ünnepek között avatták fel Nyitra város két legszebb épületét, a Nemzeti Házát és a Gazda Házát. A felavatás ünnepségeknél élőképet is mutattak be s ezek során egyes jelenetekkel megbántották az őslakosság nemzeti érzületét.

Az egyik kép azt ábrázolta, amint két rongyos szlovák görnyedve húzza az ekét, az eke szavát egy magyar tartotta és egy kakastollas csendőrkancsukával ültelte a szlovákokat. Az allegorikus kép nemcsak a nyitrai magyarság körében, de a jóérezű szlovákok körében is megbotránkoztatást váltott ki, mert ezekkel a hazug beállításokkal, csak az ellentét szítható az őslakosság magyarság s szlovákság között. Ezekben lelik örömlüket a Felvidékre belépők csehek.

MAGYARORSZÁG NEM EGYEZIK BELE KÖTELEZETTSÉGEINEK FELEMELEÉSÉBE

A londoni Times nevű világlapban Good Child, a harmadik jóvátételi bizottság angol tagja kifejtette, hogy egyes kisebb hitelező államok elégedetlenek a Young-tervben nekik nyújtott részesedéssel és módot nyújt a közép-európai hatalmakat érintő jóvátételi kötelezettség végleges tisztázására.

A továbbiakban foglalkozik a cikk Ausztria és Bulgária külső helyzetével, majd Magyarországról megállapítja, hogy 1923-ban olyan fizetési módozatban állapodott meg, hogy Magyarország husz éven át évi 400,000 angol fontot fizet.

Kötelezettségeit Magyarország mindeddig a legnagyobb pontossággal be is tartotta és a legnagyobb mértékben valószínű, hogy nem egyeznék bele ennek az összegnek a felemelésébe, vagy a fizetési kötelezettségnek a husz évi időpontra való meghosszabbításába.

URAIM, IGY KELL FRANCIAUL BESZÉLNI

Herald Hansen a Svenska Dagbladet-ben érdekes cikket írt „Magyarország grand old man”-járól, a nyolcvanhárom éves Apponyi Alberttről, aki történelmi munkáiról még mindig hazájának szentelt.

... A Népszövetség egyik legutóbbi ülésén, mikor Apponyi nagy francia beszédét befélézte, Clemenceau, a franciák háborús miniszterelnöke odaforult honfitársához és ezeket mondta:

— Uraim, így kell franciául beszélni! ...

Keletkanadában

a legjobb, legbiztosabb és leggyorsabb pénzügyi közlekedés
Pénzügyi ügyekért teljes felelősséget vállalok

HAZAK, FARMOK STB. ADÁS-VÉTELET INTÉZTÉSÉRE VELEM

Bármilyen ügyes-bajos dolgában forduljon hozzám:

LOUIS SZABO

BOX 244 9 Crowland Str. Welland, Ont.

A „CANADIAN NATIONAL RAILWAY EXPRESS” magyar megbízottja.

ERDÉLYI BARANGOLÁS

Kincses Kolozsvár boltíves, ősi házai közül autón siettem Torockóra és a tordai hasadékhoz. Kolozsvár határán megáll az autó, javítani kell. Ott időzünk ép Rákóczi György kis emlékműve előtt, amely elmondja, hogy itt sebesült meg a törökök ellen vívott küzdelemben. A kőoszlopnak megkegyelmeztet a román hatalom, csak leszedte róla a magyar feliratot és rávéste azt románul. Így tett Mátyás király szobrával is. Már a régi Nemzeti Színházon levő emléktáblának nem kegyelmeztet. A falvaknak sem, egynek sem hagyta meg a nevét. Találgatjuk, próbáljuk meg egy régi térkép segítségével megtudni, hogy hol is járunk. Szerpentin utakon kanyarodik a kocsi, egyre csendesebbek leszünk, kitárgult szemmel fényképezzük bele a lelkünkbe mind azt a szépet, amit az Isten Erdély-országban adott. Már kísért minket az Aranyos, ott sietünk el a bölcsőjénél, egy fél óra alatt nagyra-nőtt, vidáman táncol el mellettünk. Messziről világít a Székelykő csupasz ormaival. A tiszafenyő minden áron zöldre akarta egyszer festeni, ma kevés van már belőle s fehéren, sárgán merednek az égre a Csegezsi-geszteg, a Hidas-geszteg és a Rázmán-kő vállai. 800 méter magasban áll a falu s felette ugyancsak 800 méter magasságban a Székelykő. A hegyecsoport végén nagy görög kaput vésett ki az Ur keze, a földről kicsinynek látszik, kis darab egeret látni csak mögötte, de a pillérei alatt napokon keresztül elért a szabadságharc idején az egész menekülő nagyenyedi kolégium.

A templomból most özönlök ki a nép, az asszonyok, leányok közül felöltötte néhány a festői szép torockói viseletet. Lát-szik rajta egy kis százsz hatás, ami onnan ered, hogy a hajdanani bányavároska alapító családjai közül 7 százsz volt. Az öltözet középkori városi ruházatra emlékeztet. Magyarázzák hogy: a "himes ing" a kis leányok viselete, a "paraszt gyolcs" a nagybácskáké, "vállas ing"-et hord szép himzéssel a 16, 17 éves leány, "köteles ing"-et hord szép mintásan smokkolt ingmellet az öregasszony, "is-lógos inget", "sipujju inget" hosszú piros himzett kézelővel a menyecske, akinek fehér fáttyol borul a fejdíszéről a vállára. A menyasszony selyemjegy-kendőt tűz az övébe, aranycsipke pártát visel szalagokkal a fején, piros rámás csizmáskát, felhajló orral a lábán. Vert csipke szegélyezi a kötényt, torockói himzés az inget, a fűzőt, a kösönlájbjt, a rókaprémest, az újatlan bundát.

Ezek a féltett darabok úgy kerülnek elő és járnak kézzől? kézzel az egyik ház festett, díszes ládájából, szublójából. Egymásra rakva, összehajtogatva, kötögetve a sok muszuly (kékszínű, sok ráncu szoknya) fersing (fehér alj). A kösönlájbjn, mentén odavarrva egy-egy drágaköves boglár, régi jó idők emléke. A sarokban áll a — szegellet-téka (sarokszekevény) s mellett a nyitott tűzhely, amelyen nyáron forgatták valaha a sok kalácsot.

Szép élet volt itt valaha! Ma a kilaapadt arany és rézerek nem adnak már jöletet, a világhírű himzés kihalóban, az iskolát görögkeleti templomnak foglalta le a román hatóság, kihallik a templom elé most is az éneklésük, persze csak a hivatalos közegeknek szól az ének, mert egyébként nincs román Torockon. A székely élni akarás fel-szántja a Székelykő oldalát, hiszen Torockón kétszer is felkél a nap minden reggel (közben eltakarja a Székelykő s aztán újra elő bukkan) hátha felkél egyszer újra, igazán!

A robogó autóról vissza-visszanézve bucsuzom a Székelykőtől. Vissza gondolok reá a Tordai hasadék kettős, hatalmas láncolata között is, Székelyországon, nagyon szeretett az Isten, annyi nagy gondolatát írta fel rád! Hét kilométer hosszúságban kigyózik a hasadék keskeny gyalogutja, mellette harsog a két hegylanc közt a patak, a magasban barlangnyílások, a keskeny köz felett az ég, csipkészt rajzol rá kétoldalt a megasadt hegyek széle. Sehoh senki. A zuhogó patakkal verseit énekel: itt nem hallja senki, csak az ég s a hegyek a tanuk, itt lehet, — azt az egyetlen eltöltött éneket.

R.P.

ÖNTÖZÖTT FÖLDBEN IS JÓL

TEREM A BUZA

Eddig általában úgy tartották a gazdák, hogy öntözött talajon nem lehet elsőosztályú gabonát termelni. Alberta Medicine Hat városa környékén azonban az idén olyan jó eredményeket értek el a termelők az úgynevezett „irrigated” földön, hogy ez a tény megcáfolta az eddigi véleményeket. Amellett, hogy a Nyugatkanadában ez évben általában tapasztalt nagy szárazság ellenére az öntözött területeken sikerült elég nedvesen tartani a talajt és ezáltal biztosítani a termést, Délalberta öntözött területeiről az idén No. 1 minőségű búzát szállítottak a farmerek.

PRÉRI BUZÁT

SZÁLLÍTOTTAK INDIÁBA

Miután Indiában a tavalyi termés nem fedezte teljesen a kenyérmagviszükségletet, legutóbbi Montreálból egy nagyobb hajórakománnyal indítottak utnak kanadai búzát, melynek egy részét vetőmagként fogják értékesíteni. A kimutatások szerint India a 481ik állam, melynek lakói kanadai gabonát vásároltak.

ISMÉT LEZUHANT EGY REPULÓGÉP SASKATOONBAN

Helps fiatal saskatooni fiatal-ember gépe a múlt hét elején egy próbarepülés alkalmával úgy látszik egyensúlyt veszített és lezuhant. Az alig 26 éves repülő holttestét iszonyatosan összemarcangolva húzták ki a romok alól.